สวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา

สวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา

สูจิบัตร

พิธีเปิดโครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงฯ

เฉลิมพระชนม์แปดสิบพระพรรษา
ทรงครองราชย์นานกว่าหกทศวรรษ
ทรงรักษ์ดินฟื้นฟูป่าหาแหล่งน้ำ
สวนพฤกษศาสตร์แม่ฟ้าหลวงร่วมสดุดี

มหาราชาจอมปถพินทรีปิ่นกษัตริย์
ผองพิบัติพ้นผ่านด้วยพระบารมี
พลิกแล้งซ้ำให้ฉ่ำชื่นคืนสุขศรี
เฉลิมพระเกียรติองค์จักรีภูมิพล

คำกล่าวถวายราชสดุดี

ในพิธีเปิดโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา
โดย พลตำรวจเอก เภา สารสิน นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า พลตำรวจเอก เภา สารสิน นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร พนักงาน นักศึกษา และประชาชนทุกหมู่เหล่า ที่มาชุมนุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความปลาบปลื้มปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาร่วมกันแสดงความจงรักภักดีสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องในพิธีเปิดโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในวันนี้

นับตั้งแต่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นต้นมา ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า และมั่นคงเป็นปึกแผ่น ด้วยพระปรีชาสามารถด้านการจัดการ และการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ และปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสม พร้อมกับนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ตามแนวทางของการพัฒนาอย่างยั่งยืนแสดงถึงพระอัจฉริยภาพในการบูรณาการความรอบรู้หลากหลายสาขา เป็นผลให้ประสบความสำเร็จด้วยดี และก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติมาโดยลำดับ

ทรงมุ่งเน้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ด้วยการแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการปลูกป่าที่เรียบง่าย ประหยัด และให้ประโยชน์อเนกประสงค์ ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ทรงนำเสนอทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติในการฟื้นฟูป่าโดยไม่ต้องปลูกด้วยวัฏจักรธรรมชาติ โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และทรงริเริ่มโครงการป่าไม้สาธิตส่วนพระองค์สวนจิตรลดา เป็นต้น

สำหรับการจัดการทรัพยากรดิน ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาดินเพื่อการเกษตรควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งน้ำ และการใช้หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เพื่อให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

การดำเนินการตามแนวทางจัดการทรัพยากรธรรมชาติอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ส่งผลให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติมีประสิทธิภาพสูงขึ้น พสกนิกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกันมากขึ้น และช่วยเร่งการฟื้นฟูสภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

เพื่อดำเนินตามแนวทางพระราชดำริด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงได้ดำเนินโครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา โดยใช้พื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงพัฒนาให้เป็นพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้เกิดความร่มรื่น และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ ของนิสิตนักศึกษาและประชาชนผู้สนใจและที่สำคัญคือสนองแนวพระราชดำริ ในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

คำกล่าวรายงาน

วัตถุประสงค์การดำเนินโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา
ของ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

นมัสการพระคุณเจ้า

เรียน นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และผู้มีเกียรติทุกท่าน

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ที่จะพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยให้มีความร่มรื่น และมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่นักศึกษาและประชาชนทั่วไปสามารถมาศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ ในลักษณะที่เป็นอุทยานการศึกษาทางธรรมชาติ กอปรกับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นปีมหามงคลเนื่องในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรที่จะดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ขึ้น เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ใช้ชื่อว่า สวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

๒. เพื่อสนองพระราชปณิธาน “ปลูกป่า สร้างคน” ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

๓. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้นานาพันธุ์ของภูมิภาค และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ของนักศึกษาและประชาชน รวมทั้งเป็นแหล่งปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการรักษ์ป่า และเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ของนักศึกษา เยาวชน และพี่น้องประชาชนทั่วไป และ

๔. เพื่อการเสริมสร้างและกระตุ้นความรักในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชน

ในการดำเนินโครงการ จะพัฒนาพื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย จำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ไร่ ให้ฟื้นคืนสู่สภาพธรรมชาติซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด มีความร่มรื่น และมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่นักศึกษาและประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ตลอดทั้งปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติโดยใช้สภาพแวดล้อมและภูมิประเทศเดิมเป็นหลัก

๒. เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสามารถขึ้นได้ตามธรรมชาติของภูมิอากาศทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

๓. การจัดผังบริเวณและการปลูก จะให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมากที่สุด เพื่อให้พันธุ์ไม้มีสภาพใกล้เคียงกับธรรมชาติ และเป็นหมวดหมู่ตามระบบของการจัดสวนพฤกษศาสตร์ที่ดี

๔. มีการแบ่งเขตพื้นที่เป็นส่วนๆ เพื่อสะดวกในการศึกษา หรือเที่ยวชมในลักษณะที่มีการปรุงแต่งโดยมีอาคารสถานที่น้อยที่สุด เช่น แบ่งเป็นส่วนที่เป็นไม้ดอกไม้ประดับ พืชเศรษฐกิจ พันธุ์ไม้หายาก ไม้หอม ไม้ในวรรณคดี สมุนไพร กล้วยไม้ รวมทั้งสภาพผืนป่าเดิม เป็นต้น

๕. มุ่งเน้นให้เป็นแหล่งศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยจะมีเส้นทางเดินเพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสอดแทรกเกร็ดความรู้ทางวิทยาศาสตร์และพฤกษศาสตร์ไว้ทุกจุดทั่วทั้งพื้นที่โครงการ

ทั้งนี้เมื่อได้ดำเนินโครงการไประยะหนึ่งแล้ว จักได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์อย่างเป็นทางการต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเรียนเชิญนายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นประธานประกอบพิธีเปิดโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา ต่อไป

ขอเรียนเชิญ

กำหนดการ

พิธีเปิดโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษามหาราชา
วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลา ๙.๐๐ น.
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

เวลา ๐๗.๓๐ น. พิธีขึ้นท้าวทั้งสี่ ณ มณฑลพิธีวางศิลาฤกษ์

เวลา ๐๘.๔๕ น. นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อธิการบดี ผู้บริหาร และผู้มีเกียรติ พร้อมกัน ณ สถานที่ประกอบพิธี

เวลา ๐๙.๐๐ น.
- ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- ประธานในพิธี เปิดกรวยดอกไม้สด หน้าพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
- ประธานฯ อ่านคำถวายราชสดุดี (จบแล้ว)
- เพลงสรรเสริญพระบารมี
- พิธีกรนำไหว้พระ และสมาทานศีล
- พระธรรมราชานุวัตร ประธานสงฆ์ให้ศีล (จบแล้ว)
- รองอธิการบดี กล่าวรายงานวัตถุประสงค์โครงการ

เวลา ๐๙.๓๐ น.
- นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประธานในพิธี เปิดแพรคลุมป้ายโครงการ (พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา /พนักงานลั่นฆ้องชัย)
- ถวายไทยธรรมแด่พระสงฆ์ (ถวายปิ่นโตเพื่อนำกลับไปฉันที่วัด)
- พระสงฆ์อนุโมทนา เสร็จพิธีทางศาสนา
- ประธานสงฆ์ และประธานในพิธี ปลูกต้นไม้ในโครงการ
- ชมนิทรรศการแสดงความเป็นมา และพื้นที่ดำเนินโครงการ

การแต่งกาย เสื้อหม้อห้อม หรือชุดสุภาพ

สวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา

ความนำ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มิใช่ส่วนราชการได้รับการสถาปนาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๑ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานแห่งความจงรักภักดีของประชาชนที่มีต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และมุ่งหมายให้เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่จะสืบสานพระราชปณิธาน "ปลูกป่า สร้างคน" ของพระองค์ รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของประเทศไทยและกลุ่มประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นับเนื่องจากได้รับการสถาปนามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความเจริญเติบโตตามลำดับทั้งในด้านกายภาพและด้านวิชาการ และขณะนี้ได้เปิดสอน ทั้งหมด ๙ สำนักวิชา มีนักศึกษาประมาณ ๗,๕๐๐ คน

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ที่ได้รับมอบจากรัฐบาล ณ บริเวณดอยแง่ม อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวนพื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้พื้นที่ที่ได้รับมอบเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ นั้น มีลักษณะเป็นป่าสงวนเสื่อมโทรมที่ถูกบุกรุกทำลาย และมีราษฎรและนายทุนเข้ามาจับจองโดยไม่มีสิทธิอยู่จำนวนหนึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รกร้างหรือไร่ข้าวโพดและมันสำปะหลังเป็นหลัก ไม่มีสภาพป่าหลงเหลืออยู่นอกจากบริเวณบนยอดดอยแง่มซึ่งมีป่าไผ่ขึ้นปกคลุมจำนวนมาก และหลังจากที่มหาวิทยาลัยได้รับพื้นที่แล้วได้มีการพัฒนาผืนดินแห่งนี้มาโดยลำดับ มีการจัดทำแผนแม่บทการใช้พื้นที่และมีการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารที่ทำการ และส่วนบริการการศึกษาต่างๆเพื่อรองรับนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาโดยมหาวิทยาลัยได้ตั้งปณิธานแต่แรกเริ่มว่าจะฟื้นฟูและพัฒนาผืนดินแห่งนี้ให้ฟื้นคืนสู่ความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด โดยพยายามที่จะให้การดำรงชีวิตของผู้คนในมหาวิทยาลัยมีความผสมกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด ดังนั้น จึงได้ดำเนินการปลูกป่าและไม้พันธุ์ขึ้นใหม่โดยเร่งด่วนในพื้นที่ที่ว่างเปล่า รวมทั้งดำเนินการป้องกันการบุกรุกทำลายเพิ่มเติมอันเป็นผลให้ป่าเสื่อมสภาพเดิมกับต้นไม้ที่ปลูกใหม่มีความเจริญงอกงามขึ้นอย่างเห็นผลชัดเจนในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมา

จนถึงขณะนี้มหาวิทยาลัยปลูกต้นไม้ด้วยความร่วมมือของบุคลากร นักศึกษา

ของมหาวิทยาลัย และ พี่น้องประชาชนไว้แล้วกว่า ๘๐,๐๐๐ ต้น ดังนั้น ณ บัดนี้อาจกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ให้ฟื้นคืนสู่สภาพธรรมชาติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่เดิมอย่างจริงจังและเห็นผลเป็นรูปธรรมอย่างมากด้วยเจตนาอันแน่วแน่ดังกล่าวมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ณ วันนี้ จึงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิดและเป็นตัวอย่างที่ดีต่อการฟื้นฟูสภาพป่า รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าป่าและมนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และในอนาคตมหาวิทยาลัยก็ยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและฟื้นฟูป่าไม้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยไปอย่างต่อเนื่องให้สมดั่งพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่จะทรง ***"ปลูกป่า สร้างคน"***

ด้วยความพร้อมของลักษณะภูมิประเทศและด้วยเจตนาอันแน่วแน่ที่จะสร้างพื้นที่ทุกตารางเมตรของมหาวิทยาลัยให้มีความร่มรื่นและมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่นักศึกษาและประชาชนสามารถมาศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ได้ ในลักษณะที่เป็นอุทยานการศึกษาทางพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยจึงได้ดำริที่จะพัฒนาพื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย จำนวน ๔,๙๙๙ ไร่ ให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์ และโดยที่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นปีมหามงคลเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรที่จะดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยมีชื่อว่า ***สวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา***

วัตถุประสงค์

ในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวโรกาสที่เจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

๒. เพื่อสนองพระราชปณิธาน "ปลูกป่า สร้างคน" ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

๓. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้นานาพันธุ์ของภูมิภาค

๔. เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ของนักศึกษาและประชาชน

๕. เพื่อเป็นแหล่งปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการรักษ์ป่าให้แก่นักเรียน นักศึกษา

และเยาวชนทั่วไป

๖. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ของพี่น้องประชาชนทั่วไป

๗. เพื่อเป็นตัวอย่างของสวนพฤกษศาสตร์ที่ดีของสังคมและชุมชน แนวคิดการดำเนินการ

๑. เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติโดยใช้สภาพแวดล้อมและภูมิประเทศเดิม

๒. เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสามารถขึ้นได้ตามธรรมชาติของภูมิอากาศทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

๓. การจัดผังบริเวณ การคัดเลือกพันธุ์ไม้ และการปลูก จะให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมากที่สุด เพื่อให้พันธุ์ไม้มีสภาพใกล้เคียงกับธรรมชาติแต่เป็นหมวดหมู่ตามระบบของการจัดสวนพฤกษศาสตร์ที่ดี

๔. มีการแบ่งเขตพื้นที่เป็นส่วนๆ เพื่อสะดวกในการศึกษาหรือเที่ยวชมในลักษณะที่มีการปรุงแต่งโดยมีอาคารสถานที่น้อยที่สุด เช่น แบ่งเป็นส่วนที่เป็นไม้ดอกไม้ประดับ พืชเศรษฐกิจ พันธุ์ไม้หายาก ไม้หอม ไม้ในวรรณคดี สมุนไพร กล้วยไม้ รวมทั้งสภาพผืนป่าเดิม ฯลฯ

๕. มุ่งเน้นให้เป็นแหล่งศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยจะมีเส้นทางเดินเพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพโดยสอดแทรกเกร็ดความรู้ทางวิทยาศาสตร์และพฤกษศาสตร์ไว้ทุกจุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

๒. พี่น้องประชาชนมีความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ได้ทรงพระราชทานหลักการแนวคิดในการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมาโดยตลอด

๓. สืบสานพระราชปณิธาน “ปลูกป่า สร้างคน” ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชนนี

๔. ประชาชนสามารถศึกษาหาความรู้ทางพฤกษศาสตร์ได้อย่างกว้างขวางและ

มีความสะดวก

๕. นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้รักษ์และเห็นความสำคัญของการรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติประเภทพันธุ์พืชและป่าไม้

๖. พืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่หายากของประเทศไทยได้รับการอนุรักษ์และเผยแพร่

๗. จังหวัดเชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ทางธรรมชาติซึ่งจะก่อผลดีทางเศรษฐกิจ

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะที่ ๑ ระยะเวลาของการเตรียมการจัดสร้าง ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐-๒๕๕๔

๑. ศึกษาสำรวจและจัดทำผังบริเวณ

๒. รวบรวมพันธุ์ไม้ และปรับปรุงพื้นที่

๓. ดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้ตามผังบริเวณที่กำหนด

๔. อนุบาลและรักษาพันธุ์ไม้ที่ปลูกแล้ว และดำเนินการจัดทำเรือน เพาะชำถาวร เงินทุนดำเนินการในระยะแรกประมาณ ๒๕ ล้านบาทแบ่งเป็นรายปีๆ ละประมาณ ๕ ล้านบาท

ระยะที่ ๒ ระยะบำรุงรักษาและพัฒนา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

๑. บำรุงรักษาสวนพฤกษศาสตร์ที่จัดสร้างขึ้นให้อยู่ในสภาพที่ดี

๒. พัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพที่ดี

๓. รักษาสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งศึกษาทางธรรมชาติเงินทุนดำเนินการปีละ ๕ ล้านบาท

๙. แหล่งทุน

๑. งบประมาณแผ่นดิน

๒. เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

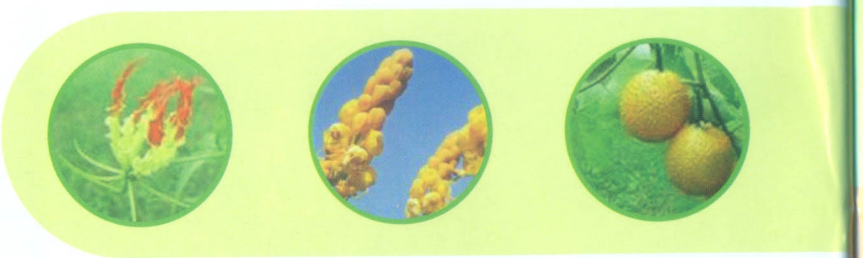
๓. เงินที่ได้รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา

แผนผังโครงการสวนพฤกษศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา

พื้นที่ดำเนินการ

ใช้พื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ จัดสร้างเป็นสวนพฤกษศาสตร์ฯ

๑ สวนสมุนไพร

รวบรวมพืชที่นำมาใช้เป็นยารักษาโรค โดยจัดกลุ่มพืชตามสรรพคุณการรักษาโรคตามตำรายาไทยโบราณ

๒ สวนวิวัฒนาการ

แหล่งเรียนรู้อาณาจักรพืช โดยจัดแสดงพืชตามหลักอนุกรมวิธานเริ่มจากพืชที่วิวัฒนาการล้าหลังไปสู่พืชที่มีวิวัฒการก้าวหน้า

๓ สวนนานาชาติ

จัดปลูกและตกแต่งพืชที่มีถิ่นกำเนิดต่างประเทศ โดยเบื้องต้นเน้นกลุ่มประเทศที่มีสถานทูตอยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้ความรู้พรรณไม้ต่างประเทศ

๔ อุทยานดอกไม้

สวนแห่งนี้มีพรรณไม้ดอกนานาชนิดมีความสวยงามออกดอกบานสะพรั่ง ส่งกลิ่นหอมอบอวล ขับกล่อมด้วยเสียงดนตรีประกอบเพลงอุทยานดอกไม้

๕ พรรณไม้หายาก

สวนอนุรักษ์สายพันธุ์พืชที่หายากใกล้สูญพันธ์ของประเทศ โดยแบ่งกลุ่มตามจังหวัด

๖ สวนสน

ปลูกสนไว้อย่างเป็นระเบียงเรียงราย เป็นทิวแถว พื้นล่างโล่งปกคลุมด้วยหญ้า ประกอบกับอากาศหนาวเย็น ทำให้ทิวทัศน์และบรรยากาศคล้ายกับเขตอบอุ่น

๗ สวนเบญจพฤกษ์

แหล่งรวบรวมพรรณพืชเขตร้อน ๕ ชนิด ที่มีความหลากหลายทางชนิดและศักยภาพในการพัฒนา ได้แก่ กลุ่มกล้วย กลุ่มกล้วยไม้ กลุ่มขิงข่า กลุ่มบัว และกลุ่มไผ่

๘ ลานวัฒนธรรม

แหล่งรวบรวมพรรณพืชที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพิธีกรรมและวิธีความเป็นอยู่ของชนเผ่าต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงราย

๙ สวนไม้ดอกตามฤดูกาล

เน้นการปลูกไม้ยืนต้นที่มีสีสันของดอกสวยงาม โดยปลูกแต่ละชนิดเป็นจำนวนมากและผลัดการออกดอกตลอดทั้งปี

๑๐ พื้นที่ฟื้นฟูสภาพป่า

พื้นที่เดิมเป็นพื้นที่ที่ถูกทำลายหน้าดิน ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เร่งดำเนินการปรับสภาพดินโดยการปลูกพืชอนุรักษ์ดินเน้นปลูก หญ้าแฝก ตะไคร้ ตะไคร้หอม และอ้อย

๑๑ สวนไทร

เพลิดเพลินไปกับรากอากาศของไทรย้อยห้อยเป็นระย้าดุจดังม่านธรรมชาติ แล้วยังสามารถพบกับนกนานาชนิด

๑๒ สวนไม้วงศ์ยาง

ประกอบด้วยป่า ๒ แบบ ทั้งป่าไม่ผลัดใบ และป่าเต็งรังซึ่งผลัดใบและมีการเปลี่ยนแปลงสีของใบในฤดูแล้ง

๑๓ สวนพรรณไม้น้ำและวัลยชาติ

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ พร้อมกับซุ้มไม้เลื้อยดอกหอมที่เรียงร้อยต่อกันเป็นสายยาว

๑๔ ไม้เพื่อการยังชีพในป่า

พื้นที่รวบรวมไม้ที่ให้ผลหรือส่วนที่สามารถใช้เป็นอาหารเพื่อการดำรงชีพ ทั้งมนุษย์และสัตว์

๑๕ ไม้เศรษฐกิจภาคเหนือ

พื้นที่รวบรวมไม้ที่มีค่าที่สามารถพบได้ในภาคเหนือ สามารถนำมาแปรรูปก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจได้

ประมวลภาพ

การประชุมเตรียมจัดทำโครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงฯ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

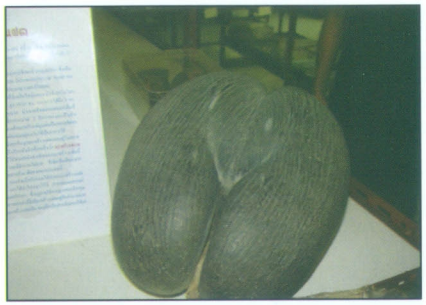
ประมวลภาพ

การประชุมเตรียมจัดทำโครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงฯ
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

รายชื่อคณะกรรมการโครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาราชา

1. พล.ต.อ.เภา สารสิน	ที่ปรึกษาโครงการฯ
2. อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	ประธานกรรมการ
3. รองอธิการบดี (ผศ. ปริตนา ประทีปะเสน)	รองประธานกรรมการ
4. นายสงคราม ชีวประวัติดำรงค์	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ (ดร.วีระชัย ณ นคร)	กรรมการ
6. ศาสตราจารย์พิเศษ ประชิด วามานนท์	กรรมการ
7. นายพิชัย วาศนาส่ง	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงราย)	กรรมการ
9. รองอธิการบดี (รศ.ดร.เทอด เทศประทีป)	กรรมการ
10. รองอธิการบดี (รศ.นอ.ยุทนา ตระหง่าน)	กรรมการ
11. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (นายชาลี มงคลรัตน์)	กรรมการ
12. ผู้แทนสำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงราย	กรรมการ
13. นางสาวสุวรรณา อาริยพัฒนกุล	กรรมการ
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ ภูมิภมร	กรรมการและเลขานุการ
15. อาจารย์ จันทรารักษ์ โตวรานนท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ